

w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Uniwersytetu WSB Merito w Toruniu o pozwolenie na utworzenie w Filii w Bydgoszczy studiów na kierunku lingwistyka w biznesie na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, prowadzonego przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod sygn. DSW-WNN.8014.360.2023.1.AS

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią zespołu nauk humanistycznych, nauk o rodzinie i nauk teologicznych, wyraża:

negatywną opinię

w związku z tym, że nie są spełnione warunki prowadzenia studiów na kierunku lingwistyka w biznesie na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Uzasadnienie:

1. Przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych nie jest zgodne z koncepcją kształcenia.
Kierunek lingwistyka w biznesie został przyporządkowany w 80% do dyscypliny naukowej językoznawstwo, w 11% do nauk o zarządzaniu i jakości oraz w 9% do nauk o kulturze i religii. Przyporządkowanie takie nie znajduje jednakże pełnego odzwierciedlenia w przedłożonej koncepcji kształcenia, która odwołuje się przede wszystkim do kompetencji językowych. Koncepcja zakłada bowiem, że absolwent pozyska szeroką i gruntowną wiedzę z zakresu komunikacji w języku obcym, językoznawstwa, historii i kultury krajów anglojęzycznych i hiszpańskojęzycznych, bądź niemieckojęzycznych, a także wiedzę z obszaru biznesu, w tym nauk związanych z zarządzaniem oraz umiejętności korelowania i wykorzystania wiedzy w praktyce zawodowej. Będzie on przygotowany do pracy w podmiotach gospodarczych, w których potrzebna jest umiejętność posługiwania się językiem angielskim na poziomie C1 według ESOKJ oraz komplementarnie drugim językiem obcym na poziomie B2 według ESOKJ. Założono także połączenie wiedzy z zakresu zarządzania z biegłą znajomością języka obcego (angielskiego) – biznesowego, specjalistycznego. Wskazane kompetencje odnoszą się więc do wiedzy operacyjnej, dotyczącej systemu języka i reguł poprawności posługiwania się nim, a także znajomości kulturowych norm komunikacji w kontekście biznesowym, a nie do podbudowanej teoretycznie wiedzy w dyscyplinie językoznawstwo i jej zastosowań praktycznych.
2. Ogólne założone dla kierunku efekty uczenia się nie w pełni odpowiadają koncepcji kształcenia i przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych oraz nie są specyficzne dla kierunku studiów.
Ogólne założone dla kierunku efekty uczenia się utożsamiają nazwę kierunku z dyscypliną naukową, np. student potrafi „wykorzystywać zdobytą wiedzę z lingwistyki w biznesie do

prowadzenia działalności organizacji [...]” lub „dokonania samooceny stanu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu lingwistyki w biznesie”. Ponadto efekty uczenia się nie odzwierciedlają wiodącej roli językoznawstwa, traktując je na równi z innymi dyscyplinami, nie zawsze uwzględnionymi w koncepcji kształcenia np. student zna „pojęcia i terminologię z zakresu językoznawstwa, prawa, zarządzania, finansów, ekonomii i marketingu”, lub „w zaawansowanym stopniu teorie, koncepcje, metody i narzędzia charakterystyczne dla lingwistyki, zarządzania, finansów i ekonomii i innych dyscyplin naukowych umożliwiające opis problemów i procesów w nich zachodzących”. Ogólne założone dla kierunku efekty uczenia się powiązane z charakterystyką P6S_WG Polskiej Ramy Kwalifikacji nie są specyficzne dla kierunku, ponieważ nie opisują zakresu osiągniętej wiedzy w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, lecz odnoszą się do powiązań z niewymienionymi z nazwy „dziedzinami nauk właściwymi dla studiowanego kierunku” lub do „innych dyscyplin naukowych” czy „badań właściwych dla studiowanego kierunku”. Do wiedzy z zakresu językoznawstwa (pojęcia i terminologia) odnosi się wprost tylko jeden efekt. Jednocześnie efekty uczenia się opisują wiedzę z zakresu marketingu, prawa, zarządzania, finansów i ekonomii, która nie została uwzględniona w koncepcji kształcenia. Jeden efekt odnosi się do lingwistyki, przy czym oprócz niej uwzględnia on także teorie, koncepcje, metody i narzędzia charakterystyczne dla zarządzania, finansów i ekonomii i innych dyscyplin naukowych. W przypadku umiejętności językoznawstwo uwzględnione zostało również jeden raz, obok ekonomii, zarządzania, finansów, marketingu i innych obszarów działalności organizacji i jej otoczenia.

W efektach uczenia się widoczne jest, podobnie jak ma to miejsce w koncepcji kształcenia, utożsamianie operacyjnej wiedzy o języku z wiedzą językoznawczą, np. „absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu znaczenie oraz specyfikę studiowanych języków obcych w tym ich wpływ na kształtowanie kultur” czy „absolwent zna i rozumie słownictwo, system fonologiczny i zasady gramatyczne, w tym słownictwo specjalistyczne używane w językach obcych kierunkowych na poziomie C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (język angielski) oraz B2 (drugi język obcy)”.

3. Ogólne założone dla kierunku efekty uczenia się nie są w pełni zgodne z charakterystykami Polskiej Ramy Kwalifikacji na poziomie 6.

Ogólne założone dla kierunku efekty uczenia się pomijają część kompetencji wskazanych w PRK dla praktycznego profilu studiów, np. w zakresie wiedzy pomijają obligatoryjny element zastosowania praktycznej wiedzy w zakresie dyscyplin tworzących teoretyczne podstawy kierunku opisany w charakterystyce P6S_WG.

Część efektów uczenia się powiązana jest jednocześnie z kilkoma charakterystykami PRK, podczas gdy każda z nich opisuje rozdzielne zakresy kompetencji. Taki sposób opisu efektów uczenia się skutkuje pomijaniem części kompetencji wymaganych przez PRK lub prowadzi do niejasności. Na przykład wiele efektów zostało powiązanych jednocześnie z charakterystyką P6S_WG, odnoszącą się do głębi i zakresu wiedzy w dyscyplinach naukowych stanowiących podstawy teoretyczne kierunku, czyli tych do których kierunek został przyporządkowany, oraz z charakterystyką P6S_WK, odnoszącą się do kontekstu – uwarunkowań i skutków (przykładowo „absolwent zna i rozumie interdyscyplinarne powiązania lingwistyki z innymi dziedzinami nauk właściwymi dla studiowanego kierunku i ich powiązania z biznesem”). Prowadzi to do paradoksalnej sytuacji, w której wiedza

w dyscyplinach naukowych, do których został przyporządkowany kierunek stanowi kontekst sama dla siebie. Analogiczna sytuacja występuje w przypadku charakterystyk opisujących umiejętności, gdzie część efektów uczenia się powiązana jest jednocześnie z opisującymi rozdzielne zakresy kompetencji charakterystykami P6S_UW, odnoszącej się do wykorzystania wiedzy z zakresu dyscyplin naukowych, stanowiących teoretyczne podstawy kierunku i P6S_UK, odnoszącej się do komunikowania się (przykładowo „absolwent potrafi formułować problemy badawcze na podstawie krytycznej analizy zebranych informacji oraz projektować, wdrażać i ewaluować ich rozwiązania w praktyce”), a także P6S_UW oraz P6S_UO, odnoszącej się do organizacji pracy (np. „absolwent potrafi uczestniczyć w procesach podejmowania decyzji strategicznych oraz ocenie proponowanych rozwiązań (w tym wariantów strategicznych) z wykorzystaniem zaawansowanych metod i narzędzi”). Wybrane efekty zostały ponadto powiązane równocześnie z charakterystyką opisującą umiejętności P6S_UW oraz charakterystyką P6S_WK odnoszącą się do wiedzy, np. „absolwent potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę z lingwistyki w biznesie do prowadzenia działalności organizacji oraz analizować zjawiska zachodzące między ludźmi w instytucjach biznesowych w środowisku wielokulturowym”.

4. Niewłaściwe formułowanie szczegółowych efektów uczenia się dla zajęć.
Szczegółowe efekty uczenia się nie zawsze odpowiadają ogólnym założonym dla kierunku efektom uczenia się. Na poziomie efektów szczegółowych, w tym w grupie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, nie występuje praktyczne zastosowanie wiedzy w działalności zawodowej. Zastosowań praktycznych wiedzy w działalności zawodowej nie uwzględniają także efekty dla seminarium dyplomowego.
Często jeden efekt szczegółowy dla zajęć odnosi się do kilku efektów ogólnych, co skutkuje zsyntetyzowaniem efektów ogólnych, przy jednoczesnym odwoływaniu się do bliżej nieokreślonych fragmentów tych efektów. To prowadzi do tego, że nie jest jasne jaki element i w jakim stopniu i na jakich zajęciach podlega ocenie, a to uniemożliwia stworzenie skutecznego systemu weryfikacji efektów uczenia się. Szczegółowe efekty uczenia się dla zajęć przenoszą utożsamianie wiedzy o języku z wiedzą językoznawczą występujące w ogólnych efektach uczenia się dla kierunku.
5. Dla zajęć wielosemestralnych nie uwzględniono progresu kompetencji studentów w kolejnych semestrach.
Dla zajęć trwających dłużej niż jeden semestr, w tym dla praktyk zawodowych, założono te same efekty uczenia się bez uwzględnienia progresu kompetencji studentów między semestrami studiów. W ramach tych zajęć na zakończenie każdego semestru poświadczają się więc kilkakrotnie osiągnięcie przez studentów tych samych efektów uczenia się. Sytuacja taka ma miejsce przykładowo w przypadku zajęć *umiejętności zintegrowane – język A, praktyczna nauka języka A – gramatyka, tłumaczenia język B/C, tłumaczenia pisemne ekonomiczno-prawne, copywriting w mediach społecznościowych*.
6. Program studiów nie zapewnia zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymiarze ponad 50% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów.
Do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zostały zaliczone zajęcia, z których część nie jest prowadzona w warunkach właściwych dla działalności zawodowej wskazanej

w koncepcji kształcenia i przede wszystkim w sposób umożliwiający wykonywanie właściwych dla tej działalności czynności praktycznych przez studentów.

Do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zostały włączone między innymi zajęcia: *umiejętności zintegrowane język A, praktyczna nauka języka A - fonetyka, praktyczna nauka języka A - pisanie, praktyczna nauka języka A - gramatyka, słownictwo i korespondencja biznesowa język A, praktyczna nauka języka B/C, kultura obszaru językowego B/C, podstawy lingwistyki, socjolingwistyka*. W trakcie tych zajęć studenci wykonują ćwiczenia fonetyczne, gramatyczne, ćwiczą się w pisaniu i mówieniu wykorzystując podręczniki do nauki języka obcego zawarte w nich ćwiczenia, nagrania, filmy, piosenki, a także wszelkie nowoczesne narzędzia wspomagające naukę języka obcego. Zajęcia te służą nauce języka obcego, którego znajomość stanowi tzw. kompetencję kluczową, na której dopiero są budowane umiejętności zawodowe np. tłumacza. Nie są też zajęciami kształtującymi umiejętności praktyczne z zakresu kultury danego obszaru językowego, choć wiedza w tym zakresie jest niezbędną podstawą do kształtowania umiejętności praktycznych – np. w komunikacji biznesowej niezbędne jest znajomość i stosowanie kodów kulturowych podzielanych w określonej kulturze związanej z danym obszarem językowym. Ponadto założone dla nich efekty uczenia się i treści programowe nie zakładają wykonywania przez studentów praktycznych czynności zawodowych w obrębie zamkniętego katalogu zawodów określonego w koncepcji kształcenia.

Wyłączenie powyższych zajęć, którym przypisano łącznie 77,4 punktów ECTS z grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne skutkuje niespełnieniem wymagań określonych odpowiednimi przepisami.

7. Program praktyk zawodowych nie gwarantuje ich prawidłowego przebiegu i osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Praktyka zawodowa została przewidziana łącznie w czterech kolejnych semestrach (III, IV, V, VI) i przypisano jej łącznie 36 punktów ECTS. Łączny wymiar praktyk wynosi 960 godzin. Realizacja odbywa się w dwóch etapach: kierunkowym, obejmującym pierwsze dwa semestry praktyki oraz specjalnościowym, obejmującym pozostałe semestry. Efekty uczenia się określone dla praktyk nie zostały jednakże zróżnicowane w odniesieniu do oferowanych specjalności i tym samym zakresu zawodów objętych koncepcją kształcenia. Studenci obu specjalności realizują tożsame treści programowe, które nie są specyficzne dla danego zakresu działalności zawodowej i skutkują generyczną formą opisu kryteriów oceny poszczególnych czynności wykonywanych przez studenta, np. „Student korzystał z różnych kanałów komunikacji.”, „Student brał udział w spotkaniach działu.”, „Student w trakcie praktyki dbał o przyjazną atmosferę w miejscu pracy.”, „Student wykonał dowolny test kompetencji, w tym także kompetencji językowych”.

8. Kryteria rekrutacji nie zapewniają kandydatów o kompetencjach wstępnych umożliwiających osiągnięcie zakładanych dla kierunku efektów uczenia się.

Podstawą przyjęcia na studia na kierunku lingwistyka w biznesie jest posiadanie świadectwa dojrzałości. W procesie rekrutacji uwzględniane są wyniki z pisemnych egzaminów maturalnych z języka polskiego, języka obcego (przy czym nie określono bliżej tego języka) oraz z jednego przedmiotu dodatkowego spośród geografia, wiedza o społeczeństwie, język

hiszpański, język niemiecki, język włoski, język francuski, język rosyjski. Ponadto założono, że kandydat na studia posiada kompetencje językowe na poziomie absolwenta szkoły średniej, który ukończył ją ze zdaniem egzaminem maturalnym, ponownie nie określając wymaganego języka obcego. Uczelnia tym samym nie weryfikuje, czy studenci posiadają umiejętności w zakresie języka angielskiego na poziomie pozwalającym osiągnąć zakładany poziom docelowy znajomości tego języka. Powyższe kryteria nie zostały ponadto w żaden sposób zapisane w upublicznionej Uchwale Senatu w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia wyższe o profilu praktycznym w roku akademickim 2024/2025. Zapisy § 8 Uchwały stanowią bowiem, że wpisanie na listę studentów następuje po spełnieniu następujących warunków: dokonania rejestracji, złożenia wymaganych dokumentów, uzyskania decyzji o przyjęciu na studia (w przypadku cudzoziemców) oraz podpisaniu umowy o świadczeniu usług edukacyjnych. Zapis taki wskazuje, że przyjęcie odbywa się jedynie na podstawie złożenia kompletu dokumentów. W zasadach rekrutacji nie określono także żadnych wymogów wobec cudzoziemców w zakresie znajomości języka polskiego, mimo iż duża część zajęć ma określony język polski jako wykładowy.

9. Zasady dyplomowania są niespójne i nie są specyficzne dla kierunku.

Dla kierunku lingwistyka w biznesie nie przedstawiono szczegółowych i specyficznych zasad dyplomowania, wskazujących na dyscypliny lub dyscyplinę naukową, w której może być przygotowana praca dyplomowa oraz określających stawiane jej wymagania merytoryczne z uwzględnieniem progresu kompetencji między poziomami studiów. Określono jedynie, że praca dyplomowa ma charakter praktyczny, nie definiując jednocześnie praktyczności, oraz jest pisana w języku angielskim. Praca dyplomowa podlega ocenie przez opiekuna oraz recenzenta. Egzamin dyplomowy odbywa się przed grupą seminaryjną. Praca dyplomowa oraz egzamin są podstawą uzyskania oceny za ostatni semestr zajęć *seminarium dyplomowe*. W § 48 regulaminu studiów określono, że egzamin dyplomowy może być przeprowadzony w języku obcym na wniosek studenta. Jednocześnie w przedłożonych zasadach dyplomowania określono ogólnie, że egzamin dyplomowy odbywa się w języku angielskim przed opiekunem oraz przewodniczącym komisji i składa się z trzech pytań – dwóch kierunkowych i jednego specjalnościowego. Tak ukształtowane zasady stoją więc w sprzeczności z zapisami regulaminu studiów.

10. Liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami nie zapewnia prawidłowej realizacji zajęć.

Do wniosku załączono deklaracje 40 nauczycieli akademickich oraz innych osób przewidzianych do prowadzenia zajęć na kierunku, o którego uruchomienie ubiega się Uczelnia. Wszystkie osoby przewidziane do prowadzenia zajęć przedłożyły oświadczenia o zamiarze podjęcia zatrudnienia i prowadzenia zajęć dydaktycznych na wnioskowanym kierunku. Wykazane kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz umożliwiają osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Planowany przydział godzin dydaktycznych jest zgodny z kompetencjami i dorobkiem naukowym lub doświadczeniem zawodowym nauczycieli akademickich, a także innych osób prowadzących zajęcia, ale Uniwersytet WSB Merito w Toruniu wykazał ten sam potencjał kadrowy w dwóch wnioskach w sprawie wyrażania opinii o pozwoleniu na utworzenie kierunku lingwistyka stosowana w biznesie na

Wydziale Studiów Stosowanych w Łodzi i na Wydziale Finansów i Zarządzania w Bydgoszczy. Mając na uwadze odległość dzielącą obie filie Uczelni nie jest możliwa organizacja zajęć pozwalająca na ich prawidłową realizację jednocześnie w obu lokalizacjach przy wskazanych zasobach kadrowych.

11. Zasoby biblioteczne nie są wystarczające na potrzeby prawidłowej realizacji zajęć.

Zgromadzone i wykazane we wniosku zasoby biblioteczne są zgodne, co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej, z potrzebami procesu nauczania i uczenia się. Posiadane zasoby biblioteczne w zakresie dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek obejmują piśmiennictwo wskazane w sylabusach jako literatura podstawowa. Wykazane zasoby pozwalają wprowadzić na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz prawidłową realizację zajęć, ale Uniwersytet WSB Merito w Toruniu wykazał ten sam księgozbiór w dwóch wnioskach w sprawie wyrażania opinii o pozwolenie na utworzenie kierunku lingwistyka stosowana w biznesie na Wydziale Studiów Stosowanych w Łodzi i na Wydziale Finansów i Zarządzania w Bydgoszczy. Uczelnia nie wykazała jednakże, w której z bibliotek (Toruń, Łódź, Bydgoszcz) dostępne są wskazane we wniosku publikacje. Uczelnia nie zapewniła w miejscu odbywania zajęć zasobów bibliotecznych pozwalających na potrzeby prawidłowej realizacji zajęć. Do wniosku została dołączona deklaracja Kanclerza Uczelni o przeznaczeniu środków m.in. na organizację specjalistycznych laboratoriów oraz wzbogacenie księgozbioru specjalistycznego, jednakże plany rozwojowe – w szczególności w zakresie zakupu piśmiennictwa – nie zostały sprecyzowane.

§ 2

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ciąży obowiązek zawiadomienia Ministra Nauki o jego złożeniu.

§ 3

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki,
2. Rektor Uniwersytetu WSB Merito w Toruniu.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Janusz Uriasz